

УКРАЇНА

Рожнятівська селищна рада
Івано-Франківської області
(п'ятнадцята сесія восьмого демократичного скликання)

Р І Ш Е Н Н Я

від 25 листопада 2021 року
№ 452 - 15/2021

смт.Рожнятів

Про затвердження Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату Рожнятівської територіальної громади

Відповідно до статей 25, 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», керуючись Законом України «Про енергоефективність» та з метою забезпечення реалізації політики у сфері екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на території Рожнятівської територіальної громади, селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити «Стратегію екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату Рожнятівської територіальної громади» (додається).
2. Відділу економічного розвитку та інвестицій, туризму та комунального майна селищної ради вжити заходів щодо реалізації стратегії підприємствами, установами та організаціями усіх від форм власності.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань містобудування, будівництва, земельних відносин, екології та охорони навколишнього середовища (голова комісії Паламар Р.Я.) та першого заступника селищного голови В.Сологуб.

Селищний голова

Василь РИБЧАК

Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату Рожнятівської територіальної громади

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Методика оцінки вразливості території і населення до кліматичних процесів
2. Кліматичні умови в регіоні Рожнятівської ТГ
 - 2.1. Температурні показники та їх динаміка
 - 2.2. Атмосферні опади та їх динаміка
 - 2.3. Надзвичайні погодні явища та їх динаміка
3. Вразливість населення, навколишнього середовища та інфраструктури Рожнятівської ТГ до змін клімату та їх наслідків
 - 3.1. Загрози, ризики та вразливості території, інфраструктури і населення, пов'язані
 - 3.2. Вразливість населення до теплових аномалій та надзвичайних погодних явищ
 - 3.3. Вразливість будинків, споруд та транспортної інфраструктури до змін клімату
 - 3.4. Вразливість систем енергопостачання та водозабезпечення до зміни клімату
 - 3.5. Вразливість сільського та лісового господарства до зміни клімату
 - 3.6. Вразливість природного довкілля та біологічного різноманіття до зміни клімату

Зміни клімату мають суттєві негативні наслідки, і цей факт вимагає системних і послідовних заходів з протидії та адаптації. Потенційні негативні наслідки зміни клімату можуть проявлятися і вже проявляються в населених пунктах та природних екосистемах України у різних формах. Найбільш суттєвими з них є тепловий стрес, зміни водного режиму та якості місцевих вод, зміни частоти та інтенсивності стихійних гідрометеорологічних явищ, поширення інфекційних захворювань та алергійних проявів. Загальне потепління сприяє появі посушливих періодів з підвищеною пожежонебезпечною обстановкою. Потепління сприяє також розширенню ареалів збудників інфекційних захворювань, шкідників сільськогосподарських та лісгосподарських культур. Разом з тим, внаслідок кліматичних змін виникають певні позитивні можливості для місцевих громад. Зокрема, потепління може надати деяким регіонам певні можливості для розвитку (зокрема, за рахунок поліпшення умов для рекреаційного туризму, можливостей вирощування нових теплолюбних сільськогосподарських культур, економії енергоресурсів для опалення та ін.). Саме тому все більшого значення набувають зусилля, сконцентровані на адаптацію до прямих та опосередкованих наслідків кліматичних процесів. Всі ці та інші чинники посилюють загрози для здоров'я людей та систем їх життєзабезпечення і потребують відповідної реакції з боку влади, громади, бізнесу. Цей документ спрямований на оцінку вразливості території, інфраструктури та населення Рожнятівської територіальної громади (ТГ) до змін клімату та заходам адаптації до них.

Загрози, ризики та вразливості території, інфраструктури і населення, пов'язані зі змінами клімату

Територія ТГ розташована в Прикарпатті, є переважно горбистою рівниною і становить частину Передкарпатської нафтогазоносною області, багатой на нафту і

газ. На території Ріпнянського нафтового родовища тривалий час здійснювалися геолого-розвідувальні роботи, добування нафти і газу та їх транспортування трубопроводами.

Ґрунтовий покрив території в основному складається з дерново-підзолистих, дерново-буроземних, буроземно-підзолистих, лучних та болотних ґрунтів. Головними водоймами громади є річки Чечва та Лімниця. Через смт Рожнятів протікає річка Дуба, права притока річки Чечва, яка у свою чергу впадає у річку Лімниця. Ширина двосторонньої заплави Чечви коливається від 30 до 600 м. Річище має ширину до 10 м, слабозвивисте, місцями розгалужене й порожисте. Між смт Рожнятів та селом Нижній Струтинь на річці Чечва споруджена 10-метрова дамба й утворене найбільше в області водосховище площею 228 га. Водойма належить ТОВ Карпатнафтохім. Під час сильних злив річки виходять з берегів, а водосховище наповнюється настільки, що потребує регульованих скидів води. У 2008 році надмірні скиди води з переповненого від злив водосховища спричинили затоплення сіл та міста Калуш у долині річок Чечва та Лімниця.

Територія громади має достатньо високий відсоток лісовкритих площ – понад 33%, що значною мірою впливає на водний режим і формування водних ресурсів території.

Разом з тим, мінливість погодних умов і станів несе в собі значні загрози для території громади. 2019-й та перша половина 2020 р. були маловодними, що спричинило деяке виснаження природних водних об'єктів в регіоні Рожнятівської ТГ, хоча й не настільки, як то мало місце в лісостепових та степових регіонах України. Суха спекотна погода та брак опадів створили умови для пожежонебезпечної обстановки з масовими масштабними пожежами в природних системах і населених пунктах. Перше півріччя поточного 2021 року, навпаки, відзначалося зливовими дощами, особливо в південних областях України. Зважаючи на таку погодну обстановку, деякі кліматичні загрози для території Рожнятівської ТГ оцінені як такі, що мають високий ступінь ризику. Узагальнені дані, що отримані в результаті аналізу кліматичних та інших показників та які стосуються ризиків і загроз, пов'язаних зі змінами клімату в регіоні Рожнятівської ТГ, представлені в таблиці.

Ризики та загрози, пов'язані зі змінами клімату, важливі для регіону Рожнятівської ТГ

Тип кліматичної загрози	Поточний рівень ризику, пов'язаний із загрозою	Прогнозовані зміни інтенсивності	Прогнозовані зміни частоти	Терміни	Індикатори, пов'язані з ризиком
Екстремально спекотні дні	Високий	Зростає	Зростає	Середньо- та довгострокові	* Кількість днів (днів/ночей) з екстремально високою температурою * Частота теплових / холодних хвиль
Екстремально холодні дні	Низький	Знижується	Знижується	Середньо- та довгострокові	* Кількість днів (днів/ночей) з екстремально низькою для сезону температурою
Екстремальні опади	Високий	Зростає	Зростає	Середньо- та довгострокові	* Кількість днів (днів/ночей) з екстремальною кількістю опадів
Підтоплення, повені	Високий	Зростає	Зростає	Середньо- та довгострокові	* Кількість днів (днів/ночей) з екстремальною кількістю опадів * Сума опадів за період екстремальних опадів

				ві	
Грози і буревії	Помірний	Зростає	Зростає	Середньо- та довгострокові	* Кількість днів з грозою * Кількість днів з градом * Кількість днів з буревіями
Посухи	Низький	Зростає	Зростає	Середньо- та довгострокові	* Кількість діб підряд без дощу
Суховії, пилові бурі	Дуже низький	Потребує моніторингу	Потребує моніторингу	Середньо- та довгострокові	* Кількість діб підряд без дощу * Кількість діб з суховіями та/або пиловими бурями
Пожежі (ліси, луки, торфовища)	Високий	Зростає	Зростає	Середньо- та довгострокові	* Кількість діб підряд без дощу * Кількість пожеж * Площа території пожеж * Обсяги збитків від пожеж (оцінка) * Кількість загиблих / постраждалих

Разом з тим, кліматичні зміни спричиняють виникнення умов, сприятливих для певних видів діяльності. Такі умови представлені в таблиці:

Можливості, що з'явилися внаслідок змін клімату в регіоні Рожнятівської ТГ

Тип можливості	Причина можливості	Прогнозовані зміни інтенсивності	Прогнозовані зміни частоти	Терміни	Індикатори, пов'язані з можливостями
Землеробство (культивування більш теплолюбних рослин)	Потепління	Зростає	Постійно	Середньо- та довгострокові	* Середньорічна температура * Середньорічна кількість опадів
Скорочення опалювального сезону	Потепління	Зростає	Постійно	Середньо- та довгострокові	* Кількість днів з активними температурами вище +10°C
Розвиток сонячної енергетики	Зростання кількості сонячних днів	Зростає	Постійно	Середньо- та довгострокові	Кількість сонячних днів
Розвиток рекреаційного та зеленого туризму	Потепління	Зростає	Постійно	Середньо- та довгострокові	Кількість сонячних днів

На підставі цих узагальнень визначені основні типи вразливостей території, інфраструктури і населення Рожнятівської ТГ, які вимагають особливого реагування.

Вразливості території, інфраструктури і населення Рожнятівської ТГ

Тип вразливості	Опис вразливості	Показники, пов'язані з вразливістю
Соціально-економічні	Вразливість населення до теплових стресів	* Кількість населення * Щільність населення * Відсоток населення вразливих груп (похилого 65+ та молоді -25) * Відсоток пенсіонерів-одинаків
	Вразливість населення до	Відсоток населення вразливих груп (похилого 65+ та

	інфекційних захворювань	молоді -25)
	Вразливість населення до алергічних проявів	Відсоток населення вразливих груп (похилого 65+ та молоді -25)
Фізичні та екологічні	Вразливість будинків і споруд до надзвичайних погодних явищ	*% будинків і споруд, порушених/зруйнованих під час надзвичайних погодних явищ *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість об'єктів транспортної інфраструктури до надзвичайних погодних явищ	*% об'єктів транспортної інфраструктури, порушених/зруйнованих під час надзвичайних погодних явищ *% доріг, порушених/зруйнованих під час надзвичайних погодних явищ *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість об'єктів транспортної інфраструктури до підтоплення і паводків	* Кількість випадків підтоплення * Кількість випадків паводків * Площа території, порушеної підтопленням та/або паводками * Кількість об'єктів інфраструктури (дороги, мости), порушених підтопленням та/або паводками *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість об'єктів системи енергозабезпечення до надзвичайних погодних явищ	*% об'єктів енергозабезпечення, порушених/зруйнованих під час надзвичайних погодних явищ *Довжина і % ліній електропередач, порушених/зруйнованих під час надзвичайних погодних явищ *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість об'єктів системи водозабезпечення до надзвичайних погодних явищ	*% об'єктів водопостачання та % об'єктів водовідведення, порушених/зруйнованих під час надзвичайних погодних явищ *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість лісовкритих площ ТГ до посух і пожеж	* Кількість пожеж * Площа та % території лісів, постраждалих від пожеж *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість лісового поясу / зелених насаджень населених пунктів ТГ до поширення шкідників	* Види шкідників та кількість і % нових видів шкідників лісових екосистем / зелених насаджень * Площа та % території лісів / зелених насаджень, уражених шкідниками
	Вразливість зелених зон населених пунктів ТГ до теплових аномалій та поширення шкідників	* Площа зелених насаджень та % від території міста * Кількість посухостійких видів та % площі зелених зон, зайнятих ними
	Вразливість території до ерозійних процесів	* Площа та % території земельних угідь, охоплених ерозійними процесами
	Вразливість населених пунктів ТГ до надзвичайних погодних явищ, підтоплення і паводків	* Кількість випадків підтоплення * Кількість випадків паводків * Кількість випадків надзвичайних погодних явищ * Площа території, порушеної в результаті надзвичайних погодних явищ, підтоплення та/або паводків * Кількість об'єктів інфраструктури, порушених в результаті надзвичайних погодних явищ, підтоплення та/або паводків *Обсяги збитків (оцінка)
	Вразливість земельних угідь ТГ до підтоплення і	* Кількість випадків підтоплення * Кількість випадків паводків

	паводків	* Кількість випадків надзвичайних погодних явищ * Площа с/г угідь, порушених в результаті надзвичайних погодних явищ, підтоплень та/або паводків *Обсяги збитків (оцінка)
--	----------	---

Вразливість населення до теплових аномалій та надзвичайних погодних явищ

Станом на 2020 р. населення Рожнятівської ТГ складало близько 20380 осіб, з них 16510 осіб (понад 80%) – жителі сільських населених пунктів. Найбільшими за кількістю населення є село Сваричів та смт. Рожнятів (відповідно 23 % і 19% від загальної кількості жителів ТГ). До міського відносять населення смт Рожнятів. Найменш населеними є села Топільське і Слобода Рівнянська (відповідно 2,4% і 2,66% населення ТГ). Села Нижній Струтинь (13,77%), Петранка (13,95%), Верхній Струтинь (8,75%), Рівня (6,31%), Камінь (5,34%), Вербівка (4,73%) відрізняються розмірами і кількістю мешканців. Загальна демографічна ситуація на території громади характеризується від’ємним природним приростом населення. Як і в цілому по Україні кількість жінок у громаді очікувано переважає кількість чоловіків.

Населення працездатного віку (18-65 років) становить трішки більше половини жителів громади. Разом з тим, частка осіб віком понад 65 років (понад 26%) переважає частку дітей і підлітків до 18 років (близько 18%), що свідчить про старіння населення громади, а значить частка осіб з підвищеною вразливістю буде зростати.

Основним закладом ТГ, що надає медичні послуги населенню, є багатопрофільний лікувально-профілактичний заклад Рожнятівська центральна районна лікарня далі (комунальне некомерційне підприємство). В селах первинну медичну допомогу населенню надають фельдшерсько-акушерські пункти.

Зважаючи на

- * значний відсоток населення, що є вразливим до надмірної спеки та погодних аномалій (понад 44% людей похилого віку, дітей і підлітків, а також певна частка осіб з вадами здоров’я серед працездатного населення);

- * прогнозоване зростання температури повітря для регіону розташування,

- * порівняно високі показники температури в літні місяці,

- * зростанням кількості днів з максимальними значеннями температури повітря понад +30 °С,

- * наявність водних об’єктів і заболочених територій,

вразливість жителів Рожнятівської ТГ до теплового стресу влітку (коли температура приземного повітря сягає максимуму) слід розглядати як підвищену.

З часом цей фактор набуватиме все більшого значення, оскільки прогнозується подальше зростання температури повітря. В аномально спекотні дні, коли температура повітря сягає й перевищує 30 °С, ризик теплового стресу є особливо небезпечним для найбільш вразливих категорій населення (зокрема, людей похилого віку, дітей та осіб з хронічними захворюваннями).

ТГ розташована в зоні, де немає природних осередків інфекційних захворювань та паразитарних захворювань. Разом з тим, зважаючи на прогнозоване зростання частоти та інтенсивності екстремальних гідрометеорологічних явищ (зливи, грози тощо), а також на далеко не бездоганну

якість води в джерелах та в системі питного водопостачання, ризик поширення інфекційних захворювань, алергічних проявів та негативного впливу метеорологічних чинників на здоров'я може бути суттєвим. Оскільки зростає середня температура повітря та тривалість теплових хвиль, то ці чинники можуть сприяти поширенню інфекційних захворювань, а на фоні безпосереднього впливу на здоров'я людей, зокрема, теплових аномалій, - підвищувати вразливість до інфекцій та провокаторів алергії.

Вразливість будинків, споруд та транспортної інфраструктури до змін клімату

Житловий фонд Рожнятівської ТГ включає в себе багатоквартирні будинки (смт Рожнятів) та будинки садибного типу. В домоволодіннях також використовують споруди господарського призначення.

ТГ характеризується досить розвиненою транспортною інфраструктурою. На території громади пролягають регіональні дороги та дороги місцевого значення. Окремі ділянки доріг є аварійно небезпечними. Значна частина вулиць та доріг потребують капітального або поточного ремонту проїжджої частини.

Дороги на території ТГ є вразливими до стихійних погодних явищ, під час яких можливі також порушення цілісності та функціонування матеріальних об'єктів інфраструктури (житлових будівель та нежитлових споруд виробничого та соціального призначення, транспортних об'єктів). Будинки, споруди і транспортна інфраструктура (перш за все дороги) є вразливими до підтоплення та надзвичайних погодних явищ (грози, буревії), які мають руйнівну силу й супроводжуються значними опадами. Зокрема, внаслідок інтенсивних дощових опадів 20 липня 2021 р. різко піднялася вода в р. Чечва, що спричинило руйнування лівого берега річки, частини вулиці Зарічної, втрату пішохідного та автомобільного сполучення до 27 домогосподарств в с. Нижній Струтень. При цьому виникла реальна загроза руйнування будинків і мосту через річку.

Згідно з даними метеорологічного моніторингу та відповідними прогнозами, зростання кількості днів із аномальною кількістю опадів по сезонах та аномальні погодні явища, пов'язані з короткочасним, але інтенсивним випаданням осадків, будуть частішати. Порівняно значна кількість дощових і грозових днів (як індикатори ризику підтоплення) свідчить про певну вірогідність виникнення надзвичайних ситуацій внаслідок збільшення кількості опадів в регіоні.

Тому **вразливість будинків, споруд та транспортної інфраструктури на території ТГ до кліматичних факторів слід розглядати як підвищену.**

Вразливість систем енергопостачання та водозабезпечення до змін клімату

Інженерна інфраструктура Рожнятівської ТГ включає в себе системи енергозабезпечення, освітлення, водопостачання та водовідведення.

ТГ має задовільну систему джерел енергії для населення. Населені пункти громади забезпечуються електроенергією від повітряних електричних мереж. Існуючі електричні мережі забезпечують потреби споживачів громади на сьогоднішній день. Технічний стан обладнання електроенергетичної системи є задовільним, але потребує реконструкції на перспективу.

Забезпечення населення якісною питною водою є одним з основних завдань громади на сьогоднішній день. Територія громади в достатній мірі забезпечена підземними та поверхневими водними ресурсами. Основними джерелами господарчо-питного водопостачання є підземні водоносні горизонти, які

експлуатуються артезіанськими свердловинами. Водозабезпечення населення ТГ здійснюється за рахунок водогонів та індивідуальних криниць. КП «Рожнятівводгосп» є основним підприємством громади, що забезпечує водопостачання населення та підприємств, а також розбудову і підтримку водопровідних і каналізаційних мереж. Разом з тим, водогони, споруди, розподільчі мережі значною мірою зношені, а технології водопідготовки і водоочищення недосконалі й застарілі, що є причиною частих аварій і втрат води.

Під час стихійних надзвичайних погодних явищ можливі порушення систем енергозабезпечення та водозабезпечення. Такі погодні явища, як сильний вітер, грози, зливи та буревії підвищують ризик виникнення надзвичайних ситуацій, при яких можливі аварії на лініях електропередач та ін. Не дивлячись на те, що згідно з метеорологічними даними, наведеними в таблиці 3, на території Рожнятівської ТГ спостерігається помірна кількість днів з грозою та іншими несприятливими погодними явищами, їх інтенсивність та частота зростають.

Загалом, вразливість енергетичних систем населених пунктів громади до надзвичайних погодних явищ можна оцінити **як помірну**. Разом з тим, системи моніторингу та реагування на надзвичайні ситуації повинні бути в постійній готовності.

Тривалі бездошові періоди є рідкістю в регіоні, частіше трапляються інтенсивні опади, що потребує спеціального моніторингу та вжиття запобіжних заходів. Вода потрібна не лише для пиття та використання для потреб домогосподарств, а й для підтримки зелених насаджень, боротьби з запиленням на вулицях та ін.

В цілому, вразливість систем водозабезпечення Рожнятівської ТГ до стихійних гідрометеорологічних явищ та інших наслідків зміни клімату є **підвищеною**.

Вразливість сільського та лісового господарства до змін клімату

ТГ має гарні умови для розвитку сільського господарства та переробки його продукції завдяки хорошій якості ґрунтів. Земля має важливе значення для населення громади, а аграрне виробництво є основною формою економічної діяльності.

Загальна площа земель Рожнятівської ТГ складає 17986,5 га, з яких 49,4% - це землі сільськогосподарського призначення (в тому числі 27,9% складають орні землі). Третина території (33,1%) вкрита лісами, переважно хвойними. 29,1% земель громади перебуває в користуванні суб'єктів господарювання, серед яких найбільшим землекористувачем є ТОВ «Карпатнафтохім» (експлуатує 261,7 га).

Сільське господарство та нафтогазова галузь є ключовими економічними секторами громади. Аграрний сектор забезпечує продовольчу безпеку регіону і значну зайнятість населення громади.

Лісові масиви та сільськогосподарські землі ТГ є відчутно вразливими до теплових аномалій. Але значну шкоду спричинюють також буревії, грози і зливи, перш за все для сільськогосподарських посівів. Значними є й опосередковані загрози. Періоди високих температур суттєво підвищують водоспоживання та посилюють пожежну небезпеку в лісових та лісопаркових зонах. Загальне потепління сприяє поширенню шкідників та неаборигенних видів, що вносять збурення в місцеві екосистеми.

При інтенсивних опадах та інших екстремальних погодних явищах значною мірою страждають сільськогосподарські угіддя, в критичних випадках посіви можуть бути повністю знищені.

Тому вразливість цих секторів до кліматичних процесів є **підвищеною**.

Вразливість природного довкілля та біологічного різноманіття до змін клімату

Природоохоронні території представлені лісами, захисними прибережними смугами вздовж річок та інших водних об'єктів (нормативна прибережна захисна смуга складає 25 метрів), зеленими зонами загального користування (луки, лісовкриті масиви, заболочені території). До об'єктів природно-заповідного фонду належить, зокрема, ландшафтний заказник місцевого значення ріка Лімниця з водоохоронною смугою вздовж берегів завширшки 100 м, який розташований у Рожнятівському і Калуському районах.

Окрім цього, в населених пунктах ТГ є зелені зони та захисні смуги. До зелених зон громади належать насадження загального користування (паркові зони та ін.), зелені насадження обмеженого користування (насадження на територіях навколо громадських і житлових будівель, шкіл, дитячих закладів, закладів охорони здоров'я, складських приміщень тощо); зелені насадження спеціального призначення (зокрема, насадження вздовж вулиць, у санітарно-захисних і охоронних зонах, на територіях кладовищ, вздовж ліній електропередач високої напруги, пришляхові насадження в межах населених пунктів, захисні, водоохоронні та інші насадження).

Чудовим прикладом зелених зон є парк ім. Івана Франка, розташований на вулиці Вітовського у Рожнятові, який має величезну територію, але занедбаний і захаращений, потребує окультурення й постійного догляду. Зелені насадження (паркові зони, сквери, ліси та ін.) виконують буферну роль, створюють бар'єр для хвиль тепла та поліпшують кліматичні характеристики населених пунктів і таким чином захищають громадян від вразливого впливу теплових аномалій. Разом з тим, зелені насадження самі потерпають від теплових аномалій (зокрема, від високих температур) та їх наслідків, оскільки при високих температурах та тривалих безводних періодах настає зневоднення та посилюються загрози пожеж. Стає реальною поява нових шкідників та збудників захворювань рослин у межах зелених зон та лісів. Загальне потепління може викликати також позитивні ефекти, зокрема, зміщення вегетаційних періодів та збільшення їх тривалості.

Вразливими зелені зони є й до екстремальних погодних явищ, зокрема, буревіїв і надмірних опадів – саме через безпосередній вплив на рослини та на ґрунтову основу. З огляду на прогнозування зростання частоти сильних опадів на річках території громади очікуються значні підйоми рівнів води (на 0,5 – 2 м) в місцях звуження русел річок. Можливе часткове затоплення об'єктів прирічкової інфраструктури та будинків окремих населених пунктів. При сильних зливах можливе формування значного місцевого схилового стоку з підтопленням понижених ділянок, що може спричинити негативний вплив на рослинний покрив.

Аналіз стану зелених зон та кліматичних факторів впливу на них показує, що вразливість зелених зон території громади проявляє **тенденцію до підвищення**.

Як впливає з наведеного вище, кліматичні фактори можуть спричинити прямі (фізичні) ризики (підтоплення, аномальна спека, зміна кліматичних особливостей, тощо) та непрямі – порушення нормального функціонування

окремих систем населених пунктів та складнощі у наданні базових послуг населенню (водопостачанні, транспорті, енергозабезпеченні тощо).

Такі ризики, як можливість наслідків ймовірних небезпечних погодних явищ, для громади є значними.

Загальні та секторальні (спеціальні) заходи, спрямовані на адаптацію Рожнятівської ТГ до змін клімату

Сектор	Заходи	Терміни
Загальні заходи		
	Створення консультативної ради та засобів залучення населення до адаптаційних заходів	Коротко- і середньо-термінові
	Створення та підтримка ефективних механізмів інформування та комунікації між владою та секторами місцевої громади	
	Залучення зацікавлених сторін громади до обговорення та прийняття рішень з питань соціально-економічного розвитку, покращення екологічного стану територій громади з урахуванням кліматичних змін	
	Розроблення щорічних планів соціально-економічного розвитку громади з урахуванням впливу змін клімату	
	Проведення перманентної інформаційної кампанії для різних цільових аудиторій (від наймолодших мешканців громади до найстарших), спрямованої на підвищення поінформованості про зміни клімату та формування поведінки при надзвичайних погодних та інших ситуаціях	
	Окремі освітні програми, спрямовані на підвищення обізнаності дітей та молоді з питань змін клімату та їх наслідків.	
Секторальні заходи		
Будинки і споруди	Розробити і затвердити генеральні плани розвитку населених пунктів громади на основі кластерного підходу	Коротко- і середньо-термінові
	Регулювання забудови території громади з урахуванням забезпечення необхідною інфраструктурою для управління наявними водними об'єктами, зеленими зонами та ін. (що має бути відображено в генеральному плані території та секторальних програмах)	
	Регулювання забудови території громади з урахуванням можливих зон паводків, підтоплення та руйнування берегової смуги	
	Врахування при проектуванні та будівництві нових та реконструкції наявних житлових будівель, громадських споруд та об'єктів інфраструктури використання відповідних енергозберігаючих матеріалів та конструкцій, систем кондиціонування, стійких до тривалої експлуатації в умовах високих температур	
	Використання для дахів та фасадів будинків матеріалів, що регулюють поглинання сонячної радіації	
	Забезпечення постійного моніторингу стану громадських будівель і споруд та оперативне реагування на його погіршення	
Транспортні системи	Планування та здійснення будівництва та реконструкції доріг з урахуванням стійкості до кліматичних факторів (зокрема, до високих температур, злив, буревіїв)	Коротко- і середньо-термінові
	Планування та здійснення будівництва та експлуатація доріг з урахуванням зон розливів та підтоплення	
	Будівництво та реконструкція доріг з використанням матеріалів, стійких до низьких і високих температур	
	Підтримання в належному стані та, при необхідності, визначення місць з облаштуванням водопропускних труб під автомобільними дорогами території громади	
	Своєчасний ремонт і належна експлуатація мостів	
Системи	Підвищення надійності джерел і систем енергопостачання	Коротко-

енерго-постачання	Забезпечення автономними джерелами енергії для життєво важливих об'єктів на випадок аварійних ситуацій	і середньо-термінові
	Заходи і проекти з енергоефективності та енергозбереження (перш за все у громадських будинках, спорудах та виробничих об'єктах)	
	Розбудова та використання альтернативних джерел енергії, що можуть забезпечувати безперебійне енергопостачання для життєво важливих об'єктів у випадках аварійних ситуацій та пікових навантажень (зокрема, при теплових та холодних аномаліях)	Середньо- і довгострокові термінові
Системи водо-забезпечення (водо-постачання і водо-відведення)	Забезпечення постійного моніторингу і контролю за станом і якістю поверхневих і підземних водних джерел	Коротко- і середньо-термінові
	Модернізація наявних систем водопостачання та водовідведення. Постійний контроль якості води водопровідних мереж та інформування населення	
	Розбудова систем водопостачання та водовідведення в населених пунктах, де такі системи відсутні, на основі сучасних технологій і практик з урахуванням впливу кліматичних факторів	
	Постійний контроль за регулярністю очищення та технічним обслуговуванням водопостачання та каналізації для збільшення пропускної здатності водогонів	
	Впровадження нових технологій очищення стічних вод та підтримка в належному стані об'єктів інфраструктури водовідведення	
	Постійний контроль якості стічних вод, що скидають у природні водні об'єкти після очисних споруд	
	Заходи з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану місцевих водних об'єктів	
	Створення та підтримка в належному стані зливової каналізаційної мережі	
	Удосконалення системи управління дощовою водою в межах території громади. Розроблення спеціальних систем водовідведення в окремих проблемних населених пунктах громади	
	Підтримка системи відведення дощових і талих вод (дренажів, каптажів, канав, каналів тощо) та відповідних інженерних систем в працездатному стані	
Земле-користування (сільське та лісове господарство)	Постійний моніторинг стану земельних територій	Коротко- і середньо-термінові
	Планування використання земельних територій населених пунктів ТГ з урахуванням розширення зелених і голубих зон, руйнівної дії опадів та розливів річок	
	Постійний моніторинг стану лісів та заліснених територій громади на предмет пожежонебезпеки, поширення шкідників	
	Підтримка постійної готовності до протипожежних дій, особливо в періоди підвищених температур та посух	
Природне довкілля і біорізноманіття	Забезпечення належного менеджменту існуючих зелених насаджень та рекреаційних зон громади	Коротко- і середньо-термінові
	Зонування територій громади з виділенням зелених зон, парків, скверів, захисних смуг водних об'єктів, рекреаційних територій	
	Моніторинг місцевих видів рослин і тварин та реагування на появу агресивних неаборигенних видів (зокрема, шкідників лісо- та сільськогосподарських культур)	
	Створення нових насаджень та рекреаційних територій поблизу водних об'єктів для їх збереження та для потреб населення	
	Використання більш посухостійких рослин для зелених насаджень	
	Очищення русел річок та їх берегоукріплення. Усунення та недопущення утворення нелегальних сміттєзвалищ в прибережних захисних смугах та на інших природних територіях	

	Розроблення та впровадження програми благоустрою смт Рожнятів та інших сіл ТГ	
Здоров'я населення	Моніторинг вразливих груп населення (ідентифікація їхньої кількості, розподілу, тощо) для координування дій, спрямованих на допомогу у випадку спекотної погоди чи екстремальних явищ	Коротко- і середньотермінові
	Моніторинг вразливих груп населення та інформування у випадках загрози поширення інфекцій	
	Постійне інформування населення про якість води в системах водопостачання та в природних об'єктах	
	Забезпечення медичної служби (швидкої допомоги) кваліфікованим персоналом, необхідною технікою та ресурсами	
Цивільна оборона (служба надзвичайних ситуацій)	Посилення технічної спроможності Рожнятівської місцевої пожежної охорони для виконання завдань з моніторингу, запобігання, оперативного реагування та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, захисту населення і території громади	Коротко- і середньотермінові
	Удосконалення системи оповіщення про надзвичайні ситуації (зокрема, про спекотну погоду, про очікувані опади, буревії, пилові бурі та ін.).	
	Розроблення планів реагування на спекотну погоду та інші надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру, включаючи переведення швидкої допомоги та інших служб реагування у стан підвищеної готовності в періоди сильної спеки та інших надзвичайних ситуацій	
	Забезпечення служби реагування на надзвичайні ситуації необхідною технікою та ресурсами	
	Посилення готовності протипожежної служби у посушливі періоди	
	Ремонт та підтримка у стані постійної готовності джерел і систем протипожежного водопостачання	
	Облаштування штучних водойм з під'їзними шляхами до них у населених пунктах ТГ, де відсутні або обмежені джерела протипожежного водопостачання	

В цілому, вразливість Рожнятівської ТГ до зміни клімату та його наслідків оцінюється як підвищена, зокрема, такою для секторів управління є вразливість до екстремальних температур, надмірних опадів і надзвичайних погодних явищ.

Заходи з адаптації до змін клімату у Рожнятівській громаді

Зміст заходу	Термін реалізації	Джерела фінансування	Сума фінансування(грн.)
Вода			
Виготовлення проектно-кошторисної документації для збільшення потужностей очисних споруд на 500 м ³ на добу в с.Сваричів, ур.Підмонастир Івано-Франківської області	2022	Обласний бюджет	250 000
Реконструкція очисних споруд для збільшення потужності на 500 м ³ на добу в с.Сваричівур. ПідмонастирРожнятівської територіальної громади Івано-Франківської області	2023-2024	Обласний бюджет, державний бюджет	25000000
Нове будівництво берегозакріплюючих споруд	2022-2030	Обласний бюджет	70000000
Нове будівництво каналізаційних мереж та споруд на них в с. Нижній Струтинь Івано-Франківської області (в т.ч. організація проведення оцінки впливу на довкілля).	2023-2024	Обласний бюджет	14 576 172
Розвиток системи водопостачання та водовідведення населених пунктів громади	2022-2030	Обласний, місцевий	10000000

		бюджет	
Відходи			
Придбання обладнання для сортування ТПВ в селищі Рожнятів ІваноФранківської області	2023	Обласний бюджет, державний бюджет	2000 000
Впровадження системи поводження з твердими побутовими відходами в населених пунктах Рожнятівської ТГ	2022-2024	Місцевий бюджет, донорські кошти	2000000

Секретар селищної ради

Тетяна МИХАЙЛИШИН